

kommende, som er Fader til Børnene, saa vil møde med til Alters. Der synes jeg ogsaa, at man maa sige, at naar Geistligheden modsætter sig noget saadant, fordi vedkommende ikke hører til Kirken, er det fuldt berettiget. Endelig har der i de sidste Aar været rejst store Betænklichkeiten ved Begravelser, hvor de Herrer ville se, at der kommer den hyderligere Banfælighed frem, at der er Genindtrædelsen umulig. Der have de geistlige maattet stille sig saaledes, at de sige, at den afdøde, efter at han paa Grund af borgerligt Ægteskab var udtraadt af Kirken uden at være traadt ind igen, hørte ikke til Kirken, og Kirken kunde ikke behandle ham som hørende til denne. Jeg synes, at det er saare vanskeligt at finde en Udvej paa dette Punkt, man ved ikke, om vedkommende har villet eller ikke har villet ind i Kirken igen, og det har ført til, at man har haft disse store saakaldte borgerlige Begravelser, som ere, synes jeg, en efter vore Forhold lidet naturlig Maade at stede Mennesker til Jorden paa. Her har man nu bestræbt sig for ved senere Bestemmelser at ordne disse Forhold, men her vil altid være store Banfæligheder for de paagældende, som man bør tage Hensyn til ved denne Sags Afgørelse.

Til dette knytter sig endnu Spørgsmaalet om, hvorledes paagældende, naar de ere udtraadte af Kirken, atter kunne genindtræde i samme. Ogsaa der have Forholdene stillet sig vanskeligt. Der har været Tider, og det er vist til Dels saaledes endnu, hvor vedkommende geistlige traadte saaledes op, at Indtrædelsen ikke blev saa let endda for vedkommende. Det har saaledes været forlangt, at vedkommende skulde tilkendegive, at han er traadt ind i Kirken igen ved umiddelbart efter Indtrædelsen at gaa til Alters, det har været forlangt, at vedkommende skulde lade sit Ægteskab, som det kaldes, benedicere, og saadanne andre Fordringer har der været stillet op, som have besværliggjort Genindtrædelsen for vedkommende. Jeg tror, at disse Fordringer ere ganske uberettigede, ogsaa den sidste, som jeg ved, at adskillige ansete geistlige nu have stillet. Jeg tror, at man maa sige, at naar vedkommende efter at være traadt ud vil træde ind igen, saa træder han ind med den Retssfære, som han har erhvervet i den forløbne Tid. Han har sit Ægteskab ordnet, og man kan lige saa lidt til ham som til andre Mennesker sige: Nu forlange vi, at du skal vise din Tilslutning til Kirken ved at lade dit Ægteskab særlig veltsigne eller ved at gaa til Alters. Han

bliver ikke stillet anderledes, end alle vi andre ere stilled. Alle disse Handlinger ere frivillige Ting, som vedkommende kan gøre eller undlade, og Kirken har ikke Lov til at sige: Vi ville ikke optage dig, undtagen du gør det eller det. Jeg tror, at det er en stor Fejl, naar Geistligheden holder paa saadanne Handlinger ved Genindtrædelsen i Kirken.

Jeg har peget paa disse Ting, for at de Herrer kunne faa en Følelse af, at de have en ikke ringe Vægt og Betydning, og for at de ogsaa skulde give mig Ret i, at det næppe bør gaa saa let som hidtil, at en rent foreløbig Anmeldelse om, at man vil indgaa Ægteskab og ikke hører til Kirken, er tilstrækkelig afgørende i denne Sag. Men saa kommer Banfæligheden, naar man skal opstille de Regler, som skulde følges i Stedet for dem, vi have. Jeg synes, at een Regel er meget let at komme til, og det er den, at for at komme ud af et Samfund, i hvilket jeg er, maa jeg melde mig ud hos dette Samfund. Der er ingen af os, der er i nogen som helst Forening, der kan komme ud af den uden at melde det til denne Forening. Dette er den første og simple Væretning, der maa opstilles, at jeg ikke kan komme ud af Folketirken uden at maatte gøre Anmeldelse til Folketirken. Saaledes er man gaaet frem i Norge, hvor der er en Lov af 29de Juni 1888 om disse Forhold, og den lyder i al Korthed saaledes: „Ingen kan udmelde sig af Statskirken for det fulde 15de Aar. Udmeldelsen sker enten mundtlig eller skriftlig for vedkommende Sognepræst og bliver af denne at indføre i Ministerialbogen. Attest om Udmeldelse skal meddeles den udtrædende uden Betaling.“ De Herrer ville have lagt Mærke til, at Udmeldelsen skal ske enten mundtlig eller skriftlig for vedkommende Sognepræst. Jeg for mit Vedkommende tror nu ikke, at man bør forlange, at vedkommende for at udtræde skal møde hos vedkommende Præst, han har Lov til at gøre det, men jeg synes, at det er urigtigt at forlange det. Min Tanke er ikke den, at man, naar en Mand eller Kvinde havde det alvorlige Foræt at træde ud, da skulde lade Præsten være med til at paavirke vedkommende til ikke at gøre det. Det vilde forekomme mig uberettiget, idet jeg kun ønsker, at der træffes Bestemmelser, som bevirke, at man ikke foretager dette Skridt uden at vide, hvad man gør. Derfor maa en Anmeldelse til Præsten være tilstrækkelig, idet jeg dog ubetinget synes, at den bør ske skriftlig, vedkommende bør afgive sin Erklæring om fra